

RZECZPOSPOLITA POLSKA

PIERWSZY ZASTĘPCA
PROKURATORA GENERALNEGO
PROKURATOR KRAJOWY

Warszawa, dnia 28.04 2022 r.

1001-1.0280.84.2022

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS
L.dz. DS. 175. 284. 2022
Data wpływu 6. 05. 2022 r.

Pan
Dariusz Salamończyk
Zastępca Szefa
Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze

Odpowiadając na pismo z dnia 15 marca 2022 r., nr SPS-WP.020.76.5.2022, dotyczące *poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o zawodzie farmaceuty (druk nr 2114)*, przekazanego Prokuratorowi Generalnemu do wyrażenia opinii w trybie art. 3 § 1 pkt 12 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – *Prawo o prokuraturze* (Dz.U. z 2021 r., poz. 66, z późn. zm.), uprzejmie informuję, że przedstawiony projekt opiniuję negatywnie.

Ochrona prawna szczególnego podmiotu praw i obowiązków, którym jest funkcjonariusz publiczny, uregulowana została w *ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny*, określającej równocześnie, kto przymiot funkcjonariusza publicznego posiada (art. 115 § 13 k.k.). Zakres tej ochrony wyznaczają przepisy rozdziału XXIX *Kodeksu karnego*, a mianowicie art. 222–223, art. 224 § 2, art. 226 i art. 231a, zaś jej szczególność sprowadza się - najogólniej rzecz ujmując - do zaostrenia sankcji karnych w odniesieniu do ataków na dobra prawne ściśle związane z osobą funkcjonariusza publicznego i przyjęcia w odniesieniu do tych czynów publicznoskargowego trybu ich ścigania. Tytułem przykładu, przestępstwo naruszenia nietykalności cielesnej funkcjonariusza publicznego zagrożone jest karą grzywny,

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L.dz. SPS-KP. 020.76.11.2022
06. 05. 2022
Data wpływu .....

ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 3 i ścigane jest z urzędu (art. 222 § 1 k.k.). Natomiast to samo przestępstwo popełnione na szkodę pokrzywdzonego niekorzystającego z ochrony przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych, zagrożone jest karą grzywny, ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku, zaś jego ściganie odbywa się z oskarżenia prywatnego (art. 217 § 1 i § 3 k.k.).

Z ochrony przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych - na podstawie przepisów szczególnych - korzystają też inne niż wskazane w art. 115 § 13 k.k. osoby. Są to np.:

- lekarze udzielający pomocy doraźnej - na podstawie art. 44 *ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty*¹,
- pielęgniarka i położna podczas i w związku z udzielaniem świadczeń zdrowotnych - na podstawie art. 11 ust. 2 *ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej*²,
- osoba udzielająca pierwszej pomocy, kwalifikowanej pierwszej pomocy oraz podejmująca medyczne czynności ratunkowe - na podstawie art. 5 ust. 1 *ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym*³,
- nauczyciel - podczas lub w związku z pełnieniem obowiązków służbowych - na podstawie art. 63 ust. 1 *ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela*⁴,
- strażnicy łowieccy, o których mowa w art. 36 ust. 3 pkt 2 *ustawy z dnia 13 października 1995 r. - Prawo łowieckie*⁵, przy wykonywaniu czynności służbowych - na podstawie art. 40 ust. 1 w zw. z art. 39 ust. 11 *Prawa łowieckiego*,
- sołtysi, przewodniczący zarządów osiedli i dzielnic - na podstawie art. 36 ust. 3 i art. 37 ust. 3 *ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym*⁶,
- pracownicy ochrony wykonujący zadania ochrony obszarów, obiektów i urządzeń podlegających obowiązkowej ochronie - na podstawie art. 42 *ustawy z 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia*⁷.

---

¹ Dz.U. z 2021 r., poz. 790, z późn. zm.

² Dz.U. z 2022 r., poz. 551, z późn. zm.

³ Dz.U. z 2021 r., poz. 2053, z późn. zm.

⁴ Dz.U. z 2021 r., poz. 1762.

⁵ Dz.U. z 2020 r., poz. 1683, z późn. zm.

⁶ Dz.U. z 2022 r., poz. 559, z późn. zm.

⁷ Dz.U. z 2021 r., poz. 1995.

Krąg podmiotów korzystających z ochrony prawnokarnej przysługującej funkcjonariuszom publicznym nie jest nazbyt szeroki, a zakwalifikowanie do niego określonych podmiotów wiąże się bądź to z wykonywaniem przez nich określonego *quasi-imperium*, bądź też z narażaniem się - wbrew własnej woli - na ataki osób, w odniesieniu do których permanentnie - a nie z uwagi na szczególną sytuację, np. wywołaną związanymi z epidemią obostrzeniami - realizują określone obowiązki zawodowe, najczęściej związane z ratowaniem ich życia lub zdrowia.

Nie kwestionując negatywnej oceny przywołanych w uzasadnieniu *projektu* ataków na farmaceutów, nie można jednak podzielić poglądu o potrzebie przyznania im tożsamej z funkcjonariuszami publicznymi ochrony prawnej, a przynajmniej nie na stałe i nie w odniesieniu do wszystkich realizowanych przez nich w aptekach i poza nimi czynności zawodowych, o których mowa w art. 4 *ustawy z dnia 10 grudnia 2020 r. o zawodzie farmaceuty*⁸. Nie sposób bowiem uznać, aby realizowanie przez farmaceutów obowiązków zawodowych wiązało się z wykonywaniem określonego *imperium*, czy z permanentnym narażaniem się wbrew własnej woli na ataki w celu ratowania zdrowia lub życia ludzkiego. Obowiązek zasłaniania nosa i ust w aptekach, którego egzekwowanie - jak wynika z uzasadnienia - było powodem części spośród ataków na farmaceutów, ma charakter epizodyczny. Argumentem za wprowadzeniem postulowanej zmiany nie może też być ujęcie aptek ogólnodostępnych wśród podmiotów mogących wykonywać szczepienia przeciwko COVID-19, jeśli zważyć, że szczepienia te są dobrowolne, a na 11671 aptek ogólnodostępnych⁹ do tej „akcji szczepień” przystąpiło tylko około 900 aptek w skali kraju¹⁰ (tj. niecałe 10%).

Należy także zauważyć, że pomimo tego, iż apteki są częścią systemu ochrony zdrowia, to trudno zrównywać czynności farmaceutów, w których dominujący jest jednak ich usługowy element, z czynnościami objętymi ochroną przysługującą funkcjonariuszom publicznym lekarzy, pielęgniarek, położnych czy ratowników medycznych. Nie bez znaczenia dla takiej oceny pozostaje również to, że znaczną część czynności związanych z kontaktem z klientem w aptekach wykonują obecnie technicy farmaceutyczni, a personel aptek - w przeciwieństwie do lekarzy, pielęgniarek

---

⁸ Dz.U. z 2022 r., poz. 184.

⁹ Dane z serwisu e-zdrowie na dzień 10 stycznia 2022 r.

¹⁰ www.nia.org.pl.

czy ratowników medycznych - pozostaje zazwyczaj w bezpiecznej odległości od pacjenta.

Statusu czynności realizowanych przez farmaceutów, a przez to i samych farmaceutów nie zmienia także - na co już wskazywano - odwoływanie się do stanu epidemii oraz unormowań mających na celu zapobieganie oraz zwalczanie COVID-19. O ile bowiem z przepisów tych nie będą wynikać wprost obowiązki dla farmaceutów w zakresie egzekwowania stosowania się przez pacjentów do wprowadzonych nimi ograniczeń - i to z odpowiedzialnością za ich egzekwowanie odpowiadającą prawnokarnej odpowiedzialności funkcjonariusza publicznego - o tyle trudno zaakceptować zasadność przyznawania im prawnokarnej ochrony przysługującej funkcjonariuszom publicznym. Wyłącznie bowiem w takiej korelacji oraz w zakresie ograniczonym realizacją tych obowiązków i limitowanym temporalnie poprzez powiązanie z czasem epidemii ewentualne rozszerzenie ochrony prawnokarnej na tę grupę zawodową mogłoby być akceptowalne. W konsekwencji jednak, gdyby stosowne regulacje miały zostać wprowadzone, to nie w ramach *ustawy o zawodzie farmaceuty*, lecz jako przepisy *ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych*¹¹.

Podobnie argumentem przemawiającym za objęciem farmaceutów ochroną prawnokarną przysługującą funkcjonariuszom publicznym nie może być wzgląd na „wzmocnienie bezpieczeństwa obrotu oraz prowadzenia tej szczególnej działalności gospodarczej” z uwagi na to, że podłożem ataków na farmaceutów bywa też „motywacja rabunkowa”. Ataki z takiej motywacji dokonywane są bowiem nie tylko na farmaceutów, ale także na osoby wykonujące czynności w ramach innych profili działalności gospodarczej, w tym na kasjerów w bankach, sprzedawców na stacjach paliw czy w sklepach osiedlowych itd., a nawet bez związku z jakimkolwiek czynnościami zawodowymi. W tym kontekście ataki na farmaceutów nie są zjawiskiem, którego skala nakazywałaby wdrożenie w tym zakresie szczególnych rozwiązań prawnych mających na celu jej ograniczenie. Nie mają one nagminnego charakteru, lecz są to incydenty. Te zaś zdarzają się także i w odniesieniu do przedstawicieli innych

---

¹¹ Dz.U. z 2021 r., poz. 2095, z późn. zm.

zawodów, i to zarówno tych objętych, jak i nieobjętych ochroną przewidzianą dla funkcjonariuszy publicznych. Stąd też uznać należy, że wystarczająca pozostaje taka ochrona prawna dóbr tej grupy zawodowej, jaka wynika z dotychczasowych uregulowań *Kodeksu karnego* dla tożsamyh dóbr prawnych każdego obywatela. Przyznanie farmaceutom szczególnej ochrony mogłoby bowiem powodować wątpliwości co do zgodności kreujących ją przepisów z konstytucyjną zasadą równości wobec prawa¹².

z wyrazami znaczenia

Dariusz Barski

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

---

¹² Art. 32 ust. 1 Konstytucji RP.